भाग ३

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको

सूचना

शिक्षक सेवा आयोग (एघारौं संशोधन) नियमावली, २०७८

शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

शिक्षा ऐन, २०२८ को दफा १९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यी नियमहरुको नाम "शिक्षक सेवा आयोग (एघारौं संशोधन) नियमावली, २०७८" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ को नियम ६ङ. मा संशोधनः** शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ (यसपछि "मूल नियमावली" भनिएको) को नियम ६ङ. मा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छः-

"तर त्यस्तो व्यक्तिले प्राथमिक वा निम्न माध्यमिक तहको शिक्षकको लागि शिक्षा विषयमा कम्तीमा दश महिने तालिम लिएको हुनु पर्नेछ ।"

३. **मूल नियमावलीको नियम ८ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ८ को सट्टा देहायको नियम ८ राखिएको छः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"८.विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेः (१) स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्रका सामुदायिक विद्यालयको रिक्त शिक्षक दरबन्दीको विवरण प्रत्येक वर्षको जेठ मसान्तसम्ममा सम्बन्धित जिल्लास्थित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम विवरण पठाउँदा विद्यालय, दरबन्दी रिक्त रहेको तहर विषयगत रुपमारिक्त भएका स्वीकृत शिक्षक दरबन्दी र सोही वर्षको चैत मसान्तसम्म उमेरका आधारमा अनिवार्य अवकाश भई रिक्त हुन आउने शिक्षक दरबन्दीको विवरण समेत समावेश गरी पठाउनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम विवरण प्राप्त भएपछि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले कुल रिक्त दरबन्दी यकिन गरी दरबन्दी रिक्त रहेको विद्यालय, तह र विषयगत विवरण खुलाई प्रत्येक वर्षको साउन मसान्तभित्र शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा पठाउनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम विवरण प्राप्त भएपछि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रले कुल रिक्त दरबन्दी यकिन गरी दरबन्दी रिक्त रहेको विद्यालय, तह र विषयगत विवरण खुलाई पदपूर्तिको लागि प्रत्येक वर्षको असोज मसान्तभित्र आयोगमा लेखी पठाउनु पर्नेछ।"

४. **मूल नियमावलीको नियम ९ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"(क) प्राथमिक विद्यालयको शिक्षकको लागि माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरी शिक्षा विषयमा कम्तीमा दश महिने तालिम लिएको,"

५. **मूल नियमावलीको नियम १२ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम १२ को उपनियम (३) पछि देहायको उपनियम (४) थपिएको छः-

"(४) उपनियम (१) बमोजिम विज्ञापन गर्दा आयोगले विद्युतीय माध्यमको समेत प्रयोग गर्न सक्नेछ ।"

६. **मूल नियमावलीको नियम १८ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम १८ को उपनियम (१) मा रहेका "आयोगबाट लिइने"भन्ने शब्दहरु पछि "खुल्ला"भन्ने शब्द थपिएको छ ।

७. **मूल नियमावलीको नियम २४ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम २४ को,-

(१) उपनियम (५) मा रहेका "अघिल्लो वैकल्पिक उम्मेदवारको सूची" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "उपनियम (३) बमोजिमको योग्यताक्रम अनुसारको सूची"भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।

(२) उपनियम (५) पछि देहायको उपनियम (६) थपिएको छः-

"(६) उपनियम (३) बमोजिमको छुट्टै योग्यताक्रम अनुसारको सूचीको आधारमा कुनै विद्यालयमा करारमा शिक्षक नियुक्ति भएको व्यक्ति सोही योग्यताक्रम

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसारको सूचीको आधारमा अर्को विद्यालयमा पुनःकरारमा नियुक्ति हुन सक्ने छैन ।"

८. **मूल नियमावलीको नियम ३२क. मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ३२क. को,-

(१) उपनियम (१) को स्पष्टीकरणको खण्ड (२) मा रहेका "स्रोत केन्द्र" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "स्थानीय तह" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (३) मा रहेका "जिल्लास्तरीय परीक्षा, प्रवेशिका वा उच्च माध्यमिक परीक्षा" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "आधारभूत शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा, माध्यमिक शिक्षा परीक्षा वा माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(३) उपनियम (४) को सट्टा देहायको उपनियम (४) राखिएको छः-

"(४) कुनै शिक्षकले कक्षा ३, ५, ८, १० वा १२ मा अध्यापन नगरी अन्य कक्षामा अध्यापन गरेको भए पनि कक्षा ३, ५, ८वा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा वा माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षालाई आधार मानी अङ्क गणना गर्नु पर्नेछ ।"

(४) उपनियम (६) मा रहेका "प्रवेशिका वा उच्च माध्यमिक परीक्षा" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "माध्यमिक शिक्षा परीक्षा वा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।

९. **मूल नियमावलीको नियम ३८ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ३८ को सट्टा देहायको नियम ३८ राखिएको छः-

"३८. परीक्षाको पाठ्यक्रम तथा बढुवा सिफारिस सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाः (१) आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(२)आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पूर्णाङ्क देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) लिखित परीक्षा - १०० अङ्क

(ख) अन्तर्वार्ता -१५ अङ्क

(ग) अनुभव वापत प्रत्येक वर्षको एक अङ्कका दरले बढीमा -१० अङ्क।

(३) उपनियम (२)को खण्ड (क)बमोजिम लिइने लिखित परीक्षाको उत्तीर्णाङ्क चालीस अङ्क हुनेछ ।

(४) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त कुल अङ्कका आधारमा योग्यताक्रम निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।"

१०. **मूल नियमावलीको नियम ४३ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ४३ को सट्टा देहायको नियम ४३ राखिएको छः-

"४३. अमर्यादित कार्य गरेमाः आयोगले परीक्षामा कुनै उम्मेदवारले अमर्यादित कार्य गरेमा वा त्यस्तो कार्य गर्ने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

उद्योग गरेमा निजलाई सो परीक्षाबाट निष्कासन गर्न सक्नेछ र त्यस्तो उम्मेदवारलाई बढीमा दुई वर्षसम्म आयोगबाट सञ्चालन हुने परीक्षामा सहभागी हुन नपाउने गरी रोक लगाउन सक्नेछ ।"

११. **मूल नियमावलीमा नियम ४६क. थपः** मूल नियमावलीको नियम ४६ पछि देहायको नियम ४६क. थपिएको छः-

"४६क. आयोगलाई सहयोग गर्नु पर्नेः (१) आयोगले परीक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने कर्मचारी, भवन वा कक्षा कोठा उपलब्ध गराउन सरकारी निकाय, सामुदायिक वा संस्थागत विद्यालय वा अन्य सङ्गठित संस्थासँग अनुरोध गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम अनुरोध भई आएमा सम्बन्धित सरकारी निकाय, सामुदायिक वा संस्थागत विद्यालय वा अन्य सङ्गठित संस्थाले त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।"

१२. **मूल नियमावलीको अनुसूची-१ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको अनुसूची-१ को सट्टा यसै साथ संलग्न अनुसूची-१ राखिएको छः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"अनुसूची-१

(नियम ३२ सँग सम्बन्धित)

शिक्षकको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फाराम

कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फाराम पेश गरेको विद्यालय :..... दर्ता नम्वरः.....दर्ता मितिः.....

शिक्षक/प्रधानाध्यापकको नाम, थर :.....

सङ्केत नं. : ..... तह :..... श्रेणी :.....

हाल कार्यरत विद्यालयको नाम ठेगाना : .....

मूल्याङ्कन अवधि : .....देखि.....सम्म

खण्ड-क

१. अध्यापन गरेको विषयमा विद्यार्थीले प्राप्त गरेको उपलब्धि अङ्क : ३

(क) अध्यापन गरेको तह :

(ख) अध्यापन गरेको कक्षा :

(ग) अध्यापन गरेको विषय :

(घ) आधार लिएको परीक्षा :

(१) कक्षा ३ को उपलब्धि परीक्षा

(२) कक्षा ५ को उपलब्धि परीक्षा

(३) कक्षा ८ को आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा

(४) कक्षा १० को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा

(५) कक्षा ११ र १२ को माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा

(६) अपाङ्गता भएका विद्यार्थीको परीक्षा

(७) अन्य :

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ङ) सम्बन्धित विषयको परीक्षामा विद्यार्थीहरुले प्राप्त गरेको औसत अङ्क :

(च) अध्यापन गरेको विषयको कक्षागत औसत उत्तीर्ण प्रतिशतX ३

सम्बन्धित विषयको भौगोलिक एकाइको औषत उत्तीर्ण प्रतिशत

शिक्षकले प्राप्त गरेको अङ्क :

आफूले अध्यापन गरेको विद्यार्थीले प्राप्त गरेको परीक्षाफल अनुसार गणना भएको छ भनी दस्तखत गर्ने

सम्बन्धित शिक्षकको दस्तखत :.....

मितिः.....

खण्ड-ख

२ शिक्षण कार्यसँग सम्बन्धित अनुसन्धानको विवरण अङ्कः १

(क) अनुसन्धान गरिएको विषयको संक्षिप्त व्यहोरा :

(ख) अनुसन्धानबाट प्राप्त निष्कर्षको संक्षिप्त व्यहोरा :

(ग) संलग्न गरिएको प्रतिवेदनको पृष्ठ सङ्ख्या :

शिक्षकले प्राप्त गरेको अङ्क :

खण्ड-ग

३ विशेष जिम्मेवारीको विवरण अङ्कः १

(क) प्रधानाध्यापक : ..... देखि..... सम्म

(ख) सहायक प्रधानाध्यापक : .....देखि.....सम्म

(ग) विशेष शिक्षा शिक्षक : .....देखि.....सम्म

(घ) वर्ग शिक्षकः ..... देखि..... सम्म

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ङ) वहुवर्ग शिक्षक : ..... देखि.....सम्म

(च) विद्यार्थी परामर्श तथा सल्लाह

सेवा संयोजक : ..... देखि..... सम्म

(छ) सङ्गीत, गायन र नृत्य संयोजक : .....

देखि..... सम्म

(ज) खेलकुद संयोजक : ..... देखि..... सम्म

(झ) अतिरिक्त क्रियाकलाप संयोजक : .....

देखि..... सम्म

(ञ) परीक्षा र विद्यार्थी मूल्याङ्कन संयोजक : .....

देखि..... सम्म

(ट) विद्यालय समुदाय सम्बन्ध संयोजक : .....

देखि..... सम्म

(ठ) अन्यः .....

देखि..... सम्म

शिक्षकले प्राप्त गरेको अङ्क :

माथि खण्ड (क),(ख) र (ग)मा उल्लिखित विवरणका सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने तथा प्रमाणित गर्नेको सहिछापः-

सिफारिस गर्ने	प्रमाणित गर्ने
दस्तखत :	दस्तखत :
नाम थर :	नाम थर :
पद :	पद :

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सङ्केत नं :

मिति :

सङ्केत नं :

मिति :

खण्ड घ

कार्य सम्पादनका आधारमा सुपरीवेक्षक र पुनरावलोकन समितिको मूल्याङ्कन

	मूल्याङ्कनका आधारहरु	सुपरिवेक्षक(६ अङ्क)				पुनरावलोकन समिति(४ अङ्क)			
		अतिउत्तम (०.७५)	उत्तम (०.६०)	सामान्य (०.४५)	न्युन (०.३०)	अतिउत्तम (०.५०)	उत्तम (०.४०)	सामान्य (०.३०)	न्यून (०.२०)
१	विषयवस्तुको ज्ञान								
२	शिक्षण पेशाप्रतिको निष्ठा, लगनशीलता र आचार संहिताको पालना								
३	विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर प्रति देखाउने तदारुकता, उत्तरदायित्वबहन र जिम्मेवारी बोध								
४	अध्यापन विधि र सीपको प्रयोग								
५	विद्यालय समय, कक्षा कोठा समयको पालना, सदुपयोग तथाकक्षा व्यवस्थापन र सञ्चालन								
६	अतिरिक्त क्रियाकलापप्रति सक्रियता एवम् संलग्नता								
७	शैक्षिक सामग्री सङ्कलन, निर्माण र प्रयोग								
८	विद्यार्थीको प्रगतिको अध्यावधिक अभिलेख राख्ने र								

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	अभिभावकहरुलाई जानकारी गराउने								
	प्रत्येकमहलको जम्मा								

जम्मा अङ्क : अक्षरमा :	जम्मा अङ्क : अक्षरमा :
सुपरिवेक्षक र पुनरावलोकन समितिले दिएको कुल अङ्क : अक्षरमा :	
सुपरिवेक्षकको नाम : पद : सङ्केत नं : दस्तखत : मिति :	पुनरावलोकन समिति १ नाम : पद : दस्तखत : सङ्केत नं : मिति : २ नाम : पद : दस्तखत : सङ्केत नं : मिति : ३ नाम : पद : दस्तखत : सङ्केत नं : मिति :

"

आज्ञाले,
यादव प्रसाद कोइराला
नेपाल सरकारको सचिव ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।